

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

**Факультет/інститут Педагогічний
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО**

Освітня програма «Дошкільна освіта»
першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю А2 Дошкільна освіта
галузі знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “26” серпня 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Декоративне мистецтво
Викладач	Лазарович Надія Богданівна – кандидат педагогічних наук, доцент
Контактний телефон викладача	+380989519882
E-mail викладача	nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни Очний/заочний	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення дисципліни є формування соціально-творчої активності особистості студента засобами декоративно-прикладного мистецтва; розкриття перед студентами історичних витоків і ролі народної творчості, декоративно-прикладного мистецтва у духовно-матеріальному житті суспільства; виховання естетичного ставлення до творів мистецтва, народних художніх традицій та національної культури в цілому; ознайомлення студентів з особливостями різних матеріалів та їх декоративними властивостями; формування практичних навичок роботи з різними матеріалами та інструментами; оволодіння практичними методами, технікою і технологією виготовлення та декорування художніх виробів; розвиток художньо-творчих здібностей студентів; підготовка студентів до самостійного ведення занять з декоративно-прикладного мистецтва, відповідно до традицій місцевих народних промислів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення даної дисципліни є підготувати майбутніх вихователів ЗДО до створення предметів декоративного мистецтва і дизайну та оволодіння методикою навчання і виховання цього дітей дошкільного віку. Основними завданнями є: розвиток особистісної цілісної духовності та формування естетичної культури майбутніх вихователів ЗДО; розвиток естетичного і емоційного ставлення до творів декоративного мистецтва, вміння розуміти та цінувати народну художню творчість; актуалізація творчого потенціалу та розвиток творчої самореалізації в різних видах декоративного мистецтва; формування здатності орієнтуватися в кожному з видів декоративного мистецтва (кераміка, ткацтво, вишивка, розпис тощо); формування умінь виконувати варіанти орнаментів (стрічкові, сітчасті, композиційно-замкнені, геометричні, рослинні, зооморфні), декоративні композиції для оформлення предметів побуту (декоративні витинанки різних видів тощо); оволодіння умінь раціонально поєднувати теоретичну підготовку із спроможністю розв'язувати практичні завдання курсу.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Фахові компетентності.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

Професійні компетентності за професійним стандартом:

A1.1 Здатність планувати та прогнозувати результати освітнього процесу в художньо-естетичному розвитку дітей

A2.2 Здатність обирати ефективні методи, форми та засоби організації художньо-продуктивної діяльності

A2.3 Здатність організовувати різні види художньої діяльності дітей

A4.1 Здатність формувати у дітей художньо-естетичні компетентності засобами нетрадиційних технік

B2.1 Здатність проектувати розвивальне художньо-естетичне середовище для дітей раннього та дошкільного віку

B1.1 Здатність до саморегуляції та толерантної взаємодії в процесі художньої діяльності

B2.1 Здатність до ефективної співпраці з батьками у питаннях художньо-естетичного розвитку

Г1.1 Здатність до саморефлексії щодо власної художньо-педагогічної діяльності

Г1.2 Здатність до професійного самовдосконалення у сфері художньо-естетичної освіти

Г2.2 Здатність використовувати цифрові технології для організації художньої діяльності дітей

Програмні результати навчання:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Лекції	Лекції – 12 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	Практичні заняття – 18 год.
самостійна робота	Самостійна робота – 60 год.

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий

7	012 «Дошкільна освіта»	4	Вибірковий
---	------------------------	---	------------

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	Заняття	сам. роб.
Тема 1. Художньо-естетичне виховання дітей дошкільного віку засобами декоративного мистецтва	2	2	10
Тема 2. Методи і прийоми ознайомлення з декоративно-прикладним мистецтвом дітей дошкільного віку	2	4	10
Тема 3. Декоративна діяльність дошкільнят як засіб особистісного розвитку	2	4	10
Тема 4 Декоративне малювання, ліплення у роботі з дітьми дошкільного віку	2	4	10
Тема 5. Українські народні розписи та використання їх в роботі з дітьми.	2	2	10
Тема 6. Папір і картон – загальні відомості. Техніка «Орігамі». Паперопластика в дошкільному навчальному закладі.	2	2	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за практичні заняття - 40 балів, включають контрольну роботу (тести) – 20 балів, творчі роботи – 20 балів, самостійну роботу - 20 балів).
Вимоги до письмових робіт	Проект з теми за вибором – оцінюється самостійність виконання, аналіз та міркування. Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії)
Семінарські заняття	Робота на кожному практичному занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 5 б.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдено тестування.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік форма здачі – комбінована
7. Політика навчальної дисципліни	

Письмові роботи. Виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи)

Академічна доброчесність. Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме: - Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. - Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: <https://efund.pnu.edu.ua/>

Пропуски занять (відпрацювання). Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують: - Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) - Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.) Ознайомитися з положеннями можна за адресою: <https://efund.pnu.edu.ua/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну. Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання - Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) Ознайомитися із положенням можна за адресою: [Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти /](#)

Додаткові бали. Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Неформальна освіта. Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)» Ознайомитися з положеннями можна за адресою: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

8 Рекомендована література

1. Антонович Є. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Є. Декоративно-прикладне мистецтво : навч. посіб. – Львів : Світ, 2013. – 272 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) : нова редакція / Міністерство освіти і науки України. Наказ МОН від 12.01.2021 № 33. URL: <https://mon.gov.ua>
3. Беленька Г. В. Теорія і методика художньо-естетичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. – Київ : Слово, 2015. – 240 с
4. Борин Г.В. Підготовка майбутніх педагогів до реалізації художньо-конструктивної складової мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку у процесі співпраці з батьками вихованців. Theoretical foundations of pedagogy and education: collective monograph / Hritchenko T., Loiuk O., etc. International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2021. С. 205–227. <https://isg-konf.com/uk/theoretical-foundations-of-pedagogy-and-education-ua/>
5. Декоративне мистецтво України IX–XXI століть : колективна монографія / за ред. Г. Скрипник. – Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2019. – 464 с.
6. Кара-Васильєва Т. В. Українська народна вишивка. – Київ : Либідь, 2008. – 160 с.

7. Никифоров А. М., Гулей О. В. Декоративне мистецтво : навчальний посібник. – Київ : Видавничий дім «Слово», 2014. – 256 с.
8. Чегусова З. А. Професійне декоративне мистецтво України доби глобалізації : монографія. – Київ : НАН України, 2018. – 336 с.
9. Станкевич М. Є. Українське декоративно-прикладне мистецтво : історія, теорія, практика. – Львів : Афіша, 2010. – 312 с.
10. Плазовська Л. В. Декоративне мистецтво : навч. посіб. для студ. вищ. пед. закл. освіти. – Київ : Освіта, 2012. – 192 с.
11. Рагозіна В. В. Декоративна діяльність як засіб художнього розвитку дітей дошкільного віку // Педагогічні науки. – 2016. – № 2. – С. 45–50.
12. Рагозіна В. В., Власова В. Г., Очеретяна Н. В. Створення декоративних композицій дітьми дошкільного віку : методичні рекомендації. – Київ, 2017. – 48 с.

Викладач: Надія ЛАЗАРОВИЧ (кандидат педагогічних наук, доцент)